

KAM PO ZAKLJUČENI

PRIROČNIK O POKLICNEM USMERJANJU
Pripravila: Tina Marko

Spoštovani starši. spoštovana učenka. učenec !

Vpis na srednjo šolo je pomembna odločitev, ki jo sprejemate skupaj s svojimi otroki. Da vam bo pri odločanju lažje, sem vam zbrala nekaj informacij, ki je namenjenih informiranju o možnostih nadaljnjega izobraževanja za vaše otroke

Izbira srednje šole in poklica je ena najpomembnejših odločitev v življenju.

Oglejmo si, kaj vse vpliva na to:

1. MOŽNOSTI
2. ŽELJE in INTERESI
3. SPOSOBNOSTI
4. DOGOVORI S SOŠOLCI ALI SOŠOLKAMI

1. MOŽNOSTI

Učenci, ki so končali 9. razred vzgojno-izobraževalnega programa z nižjim izobrazbenim standardom, se lahko vpišejo le v programe nižjega poklicnega izobraževanja (NPI), ki trajajo 2 leti. Ob koncu izobraževanja dijaki opravljajo zaključni izpit. Z uspešno zaključenim programom NPI imajo priznano redno osnovno šolo, hkrati pa že pridobijo poklic (pomočnik /ca, obdelovalec...).

Po uspešno zaključenem programu NPI lahko učenci nadaljujejo šolanje v kateremkoli programu srednjega poklicnega izobraževanja. Programi srednjega poklicnega izobraževanja izobražujejo za široka ali ožja poklicna področja in trajajo praviloma tri leta (npr. zidar, vrtnar, cvetličar, administrator, prodajalec, frizer, pek, slaščičar...).

2. ŽELJE in INTERESI

Interesi ali naša zanimanja se kažejo v dejavnostih, ki jih počnemo, kadar si to želimo in ne le, kadar je treba. Interesi se vidijo tudi pri šolskih predmetih: bolj kot učenca predmet zanima, boljša je ocena. Tudi krožki in zunajšolske dejavnosti kažejo posameznikove interese, ki so pomembno vodilo pri izbiri poklica.

3. SPOSOBNOSTI

Vsak, ki uspešno zaključi 9. razred, lahko nadaljuje šolanje v programih NPI. Zelo pomembno je, da starši že zdaj spodbujate in vzdržujete učne navade svojih otrok, ki naj vključujejo čim

več osnov dobrega učenja. Včasih se pojavijo kakšne ovire pri telesnih sposobnostih (motnje vida, sluha, gibalne težave...), kjer je pomembno sodelovanje z zdravnikom pri izbiri poklica. V teh primerih je najbolje, da se starši pogovorijo z osebnim zdravnikom.

4. DOGOVORI S SOŠOLKAMI IN SOŠOLCI

Razlog za izbiro določenega programa NPI je lahko tudi bližina šole, ki določen program izvaja in občutek varnosti, ki je v novem okolju večji, če ima otrok v razredu nekdanjo sošolko ali sošolca.

S KOM SE O IZBIRI POKLICA POGOVORITI?

Starši ste tisti, ki najbolj poznate svojega otroka. Natančno veste, kaj ima rad, v čem je dober in kakšen je kot osebnost. Ste prvi, ki lahko svojemu otroku pomagate pri usmeritvi.

Učiteljice in učitelji dobro poznajo otrokove zmožnosti za učenje, delovne navade, dobre in šibke strani pri posameznih predmetih in učne navade.

Svetovalni delavci na šolah nudimo učencem in staršem informacije o nadaljevanju izobraževanja. V 8. razredu podamo otrokom osnovne informacije glede nadaljevanja šolanja. Pogovarjamo se o željah, možnostih in spoznavamo poklice, ki so za učence primerni. V 9. razredu nadgradimo pridobljeno znanje s spoznavanjem šol, ki izobražujejo za posamezne poklice. V okviru tehničnih dni organiziramo predstavitve različnih poklicev (npr. obisk slaščičarne, obisk srednjih šol).

Svetovalci na Zavodu za zaposlovanje vam lahko ponudijo informacije o tem, kateri poklici so iskani na trgu, o možnostih za pridobitev štipendij ter še mnogo drugih koristnih informacij. Obrnete se lahko na Oddelek za poklicno orientacijo Zavoda za zaposlovanje Kranj (tel.: 04 581 13 16). Glede informacij o republiških štipendijah se lahko obrnete na Oddelek za socialno varnost in štipendije Zavoda za zaposlovanje Kranj (tel.: 04 201 72 05).

Spletne strani:

- <http://apl.ess.gov.si/eSvetovanje> (pridobiš lahko informacije o samooceni (spoznaš lastne poklicne želje in interese), zaposlitvenih ciljih, veščinah iskanja zaposlitve in trgu dela)
- <http://www.mojaizbira.si/> (ogledaš si lahko, kje vse se lahko izobražuješ, kakšne programe ponujajo šole in katere poklice lahko opravljaš, kje se lahko izšolaš za poklic in kaj ti ponuja šola, kakšno izobrazbo potrebuješ za opravljanje določenega poklica)

- http://www.mizs.gov.si/si/solstvo/srednjesolsko_izobrazevanje/vpis_v_srednje_sole/ / (pridobiš vse informacije v zvezi z vpisom v srednje šole, vse pomembne datume in pogoje)

PODATKI O NEKATERIH SREDNJIH ŠOLAH, KI IZVAJAJO PROGRAME NIŽJEGA POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA

Spodaj so navedeni programi nižjega poklicnega izobraževanja, ki se izvajajo v letošnjem šolskem letu. Kateri programi se bodo izvajali in kateri bodo razpisani v naslednjem šolskem letu bo jasno v februarju, ko bo izšel Razpis za vpis v srednje šole, ki ga objavi Ministrstvo za šolstvo in šport v posebni tiskani izdaji in na svoji spletni strani. Za šolsko leto 2014/2015 so bili razpisani naslednji programi:

KRANJ:

Šola:	Naziv programa:
Biotehniški center Naklo	Pomočnik v biotehnikih in oskrbi
Gradbeno – storitvena šola Kranj	Pomočnik pri tehnologiji gradnje

ŠKOFJA LOKA:

Šola:	Naziv programa:
Srednja šola za lesarstvo Škofja Loka	Obdelovalec lesa
Srednja šola za strojništvo Škofja Loka	Pomočnik v tehnoloških procesih

JESENICE:

Šola:	Naziv programa:
Srednja šola Jesenice	Pomočnik v tehnoloških procesih

LJUBLJANA:

Šola:	Naziv programa:
Biotehniški izobraževalni center Ljubljana	Pomočnik v biotehnikih in oskrbi
Srednja gradbena, geodetska in ekonomska šola Ljubljana	Pomočnik pri tehnologiji gradnje
Srednja poklicna in strokovna šola Bežigrad	Pomočnik v tehnoloških procesih Preoblikovalec tekstilij
Šolski center Ljubljana/Srednja lesarska šola	Obdelovalec lesa

KAMNIK:

Šola:	Naziv programa:
Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik	Pomočnik v tehnoloških procesih (prilagojen program) Pomožni administrator (prilagojen program)

CIRIUS Kamnik izvaja prilagojene programe, namenjene gibalno oviranim dijakom. Programa, ki ju izvajajo trajata 3 leta.

PREDSTAVITEV NEKATERIH PROGRAMOV NIŽJEGA POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA

Pomočnik/pomočnica v tehnoloških procesih

Vpisni pogoji	Izpolnjena osnovnošolska obveznost in uspešno zaključenih vsaj 7. razredov devetletne osnovne šole ali zaključeno osnovnošolsko izobraževanje po prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Zaključek šolanja	Zaključni izpit, ki obsega praktični del in zagovor. Izobraževalni program je modularno oblikovan in je ovrednoten s 120 kreditnimi točkami.
Usposobljenost	Pomočnik v tehnoloških procesih je usposobljen za enostavna dela na področju ročnih in strojnih proizvodnih postopkov obdelave, preoblikovanja in spajanja. Pri svojem delu se srečuje z različnimi materiali, ki se uporabljajo v strojogradnji in kovinsko predelovalni industriji. Pozna osnovna računalniška orodja in merilne postopke. Obvlada osnove elektrotehnike, električnih inštalacij in strojev. Pri delu mora biti zanesljiv, redoljuben in ima dobro razvite ročne spretnosti. Delo, ki ga opravlja, zahteva pozitiven odnos do racionalne rabe energije, varstva pri delu in ekologije.
Možnost nadaljnega izobraževanja	Po uspešno zaključenem nižjem poklicnem izobraževanju je možen vpis v prvi letnik srednjega poklicnega izobraževanja ali srednjega strokovnega izobraževanja.
Možnost zaposlitve	V vseh industrijskih panogah, v trgovini, v obrti.

Pomočnik pri tehnologiji gradnje

Vpisni pogoji	Izpolnjena osnovnošolska obveznost in uspešno zaključenih vsaj 7. razredov devetletne osnovne šole ali zaključeno osnovnošolsko izobraževanje po prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Zaključek šolanja	Program, po uspešnem dve- oziroma- dveinpolletnem izobraževanju omogoča pridobitev poklica gradbinec. Ob koncu izobraževanja je treba še opraviti zaključni izpit iz slovenščine in praktičnega dela (izdelek z zagovorom).
Usposobljenost	Med izobraževanjem spoznajo dijaki različne vrste gradbenih materialov in elementov ter tehnologijo dela. Usposobil se bo za delo pri zidarju, pri ometovanju in poznal bo vse delovne postopke pri gradnji hiše.
Možnost nadaljnega izobraževanja	Po uspešno zaključenem nižjem poklicnem izobraževanju je možen vpis v prvi letnik srednjega poklicnega izobraževanja ali srednjega strokovnega izobraževanja.
Možnost zaposlitve	Po končanem izobraževanju se gradbinec lahko zaposli pri obrtnikih (storitvena dejavnost) in v gradbenih podjetjih.

Obdelovalec lesa

Vpisni pogoji	Izpolnjena osnovnošolska obveznost in uspešno zaključenih vsaj 7. razredov devetletne osnovne šole ali zaključeno osnovnošolsko izobraževanje po prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom. Zdrave noge (večina dela se opravlja stoje), spretne roke in prsti, prostorska predstavljalnost, razlikovanje barv in razvit čut za natančnost, so pomembne lastnosti za uspešno izobraževanje in poklicno delovanje.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Zaključek šolanja	Izobraževalni program je modularno zasnovan in je vrednoten s 120 kreditnimi točkami. Dijaki zaključijo izobraževanje z zaključnim izpitom.

Usposobljenost	V dveletnem šolanju se bodo dijaki usposobili za delo z osnovnimi lesnoobdelovalnimi stroji in napravami, za pomoč pri delu z zahtevnejšimi stroji, za izbrana dela pri lepljenju in površinski obdelavi, za montažna dela in za druga manj zahtevna dela v lesarski proizvodnji.
Možnost nadaljnega izobraževanja	Obdelovalci lesa nadaljujejo šolanje v prvem letniku triletnega programa srednjega poklicnega izobraževanja (mizar, tapetnik).
Možnost zaposlitve	Obdelovalci lesa so zaposleni v večjih ali manjših industrijskih podjetjih, v drobnem gospodarstvu in v obrti.

Pomočnik v biotehnik in oskrbi

Vpisni pogoji	Izpolnjena osnovnošolska obveznost in uspešno zaključenih vsaj 7. razredov devetletne osnovne šole ali zaključeno osnovnošolsko izobraževanje po prilagojenem izobraževalnem programu z nižjim izobrazbenim standardom.
Trajanje izobraževanja	2 leti
Zaključek šolanja	Izobraževanje zaključijo z zaključnim izpitom, ki obsega izdelek ali storitev z zagovorom, v katerem dokažejo poznavanje splošnega, strokovno-teoretičnega in praktičnega znanja.
Usposobljenost	Pred vpisom lahko učenci izbirajo med tremi različnimi smermi: živilska smer, gospodinjska smer in kmetijska smer. V dve letnem programu bodo dijaki pridobili osnove znanj iz področja kuhanja in strežbe, vzdrževanja in urejanja doma, živilstva in prehrane, rastlinska pridelave, reje živali in kmetijske mehanizacije, s poudarki na smeri, ki jo bodo izbrali. Poudarek je na praktičnem izobraževanju, ki ga opravljajo v specializiranih učilnicah, učni kuhinji in na šolskem posestvu ter pri tem dopolnjujejo strokovna znanja z različnih področij.
Možnost nadaljnega izobraževanja	Po uspešno končanem nižjem poklicnem programu se lahko vključijo v katerikoli program srednjega poklicnega izobraževanja.
Možnost zaposlitve	Zaposlitev je možna kot pomočniki/pomočnice v biotehnik, v živilstvu, v kmetijski dejavnosti, v prehrabnih obratih ali tekstilni dejavnosti.